

Overeenkomst versneld onderwerken graanresten

Partijen:

1. De Staat der Nederlanden, waarvan de zetel is gevestigd te Den Haag, te dezen vertegenwoordigd door de Minister van Infrastructuur en Milieu, namens deze, de Directeur Luchtvaart, drs. E.A. Bien RC

en

2. ... (verder: de agrarische ondernemer)

Doel van de overeenkomst

Het vastleggen van de voorwaarden die behoren bij de subsidie voor het reduceren van het op graanresten foerageren van vogels teneinde de kans van aanvaringen tussen vogels en vliegtuigen te beperken.

Inhoud van de afspraak

1. De agrarische ondernemer verplicht zich:
 - a. bij oogst van winter-, en zomergraan het stro te hakselen en de graanresten (graanstoppel, gehakselde stro en gevallen graankorrels), binnen 48 uur na de afronding van de oogst van (een deel van) een perceel onder te werken, zodanig dat deze percelen niet meer aantrekkelijk zijn voor op graanresten foeragerende ganzen;
 - b. Indien door weersomstandigheden dit feitelijk niet mogelijk dienen de werkzaamheden op de kortst mogelijke termijn alsnog te worden uitgevoerd.
 - c. Indien wordt gekozen voor een groenbemester na de oogst, deze niet aantrekkelijk is voor ganzen.
2. De overeenkomst heeft betrekking op alle percelen binnen de Haarlemmermeer ten noordoosten van de Vennepeweg, zoals op kaart in bijlage 1 aangegeven, die in eigendom zijn of op basis van reguliere of kortdurende pacht worden geëxploiteerd door de agrarische ondernemer. Alleen voor het jaar 2012 kan de ondernemer een deel van de percelen buiten de overeenkomst houden. Indien hiervoor wordt gekozen, moet dit worden doorgegeven aan I&M en moet daarbij worden aangegeven welke percelen van de ondernemer wel meedoen, en welke percelen niet.
3. De overeenkomst heeft een looptijd tot 31 december 2017.
 - a. Jaarlijks zal I&M evalueren of er aanpassingen wenselijk zijn om de uitvoerbaarheid van de onderhavige regeling te verbeteren en zal I&M hiervoor ook de input van LTO vragen. Voor zover uit deze evaluatie zou blijken dat aanpassing van deze overeenkomst gewenst is, zal I&M in overleg met LTO daartoe een voorstel doen aan de agrarische ondernemer.
 - b. Op basis van de evaluatie van het pakket van maatregelen uit het convenant zal uiterlijk op 31 december 2016 door I&M duidelijk worden gemaakt of een vervolg wordt gegeven aan de mogelijkheid om op basis van een overeenkomst en tegen vergoeding de agrarische bedrijfsvoering aan te passen ten behoeve van de luchtvaartveiligheid. Indien de onderhavige regeling een succes is, zal de insteek daarbij zijn dat de regeling in beginsel wordt verlengd onder vergelijkbare voorwaarden.

4. De agrarische ondernemer is verplicht om:
- a. Een kopie van de aan de Dienst Regelingen verzonden kaart met aanduiding van de exacte ligging en maat van de percelen winter- en zomergraan binnen het in artikel 2 aangegeven werkingsgebied voor 1 mei van elk contractjaar bij het meldpunt aan te leveren. Indien de agrarisch ondernemer onverhoopt niet beschikt over deze kaart, dient hij een zoveel mogelijk vergelijkbare kaart te verstrekken. Ten behoeve van de melding als bedoeld in onderdeel b hierna, dienen alle percelen op de kaart genummerd te zijn. Indien de overeenkomst wordt gesloten na 1 mei van een contractjaar – zoals in elk geval in 2012 het geval is – moet binnen een week na sluiting van de overeenkomst de desbetreffende kaart worden aangeleverd;
 - b. In beginsel 24 uur, maar in bijzondere omstandigheden uiterlijk binnen twee uur vóór de start van de oogst per e-mail of sms te melden dat een op de genoemde kaart aangeduid en genummerd perceel geoogst wordt. De melding is pas compleet nadat bevestiging van het ontvangen bericht per email, of sms verkregen is. Voor de oogst en uiterlijk 1 augustus wordt het meldpunt bekend gesteld;
 - c. op de desbetreffende percelen toegang te verschaffen voor controle op het onderwerken van de graanresten in de periode van twee dagen na de oogst tot twee weken daarna. De namen van de desbetreffende instanties en personen zullen tijdig bekend worden gemaakt.
 - d. Ter administratieve afhandeling aan te geven:
 - i. op welk moment hij de start van de oogst heeft gemeld;
 - ii. welke start tijd daarbij is genoemd;
 - iii. wanneer hij daadwerkelijk is begonnen;
 - iv. wanneer de oogst was afgerond;
 - v. Wanneer de activiteiten ter onderwerking van de graanresten volledig waren afgerond.

In verband met deze verplichting zal de agrarisch ondernemer een registratieformulier worden toegezonden, welk formulier is gebaseerd op de door de ondernemer aangeleverde informatie. De agrarisch ondernemer dient dit formulier uiterlijk twee weken na volledige voltooiing van het onderwerken, ingevuld naar het meldpunt retour te sturen. Indien de agrarisch ondernemer onverhoopt het registratieformulier nog niet heeft ontvangen voor het moment van de voltooiing van het onderwerken, geldt hiervoor een afwijkende termijn van twee weken na het moment van ontvangst van het registratieformulier.

5. Indien er andere, efficiëntere methoden worden ontwikkeld waardoor het foerageren van ganzen op de graanresten kan worden voorkomen, kan de agrarische ondernemer een voorstel indienen om de voorwaarden van deze overeenkomst aan te passen. Over dat voorstel zal overleg plaatsvinden tussen de agrarische ondernemer en IenM. IenM bepaalt uiteindelijk de aanvaardbaarheid van het alternatieve voorstel. Op dat moment zal ook over de te hanteren vergoeding een nieuwe afspraak worden gemaakt.

Uitbetaling van de vergoeding en boete clausule

6. 1. Voor het uitvoeren van de werkzaamheden genoemd in artikel 1 ontvangt de agrarische ondernemer een vergoeding in de vorm van een subsidie die bestaat uit twee elementen:
- a. een forfaitaire onkostenvergoeding van €711. per ha en
 - b. een medewerkingvergoeding van €142 per ha.

2. Indien met recht een beroep wordt gedaan op de uitzondering wegens weersomstandigheden, als bedoeld in artikel 1, onderdeel c, zal er per ha €500,- aan onkosten worden vergoed. In dat geval bestaat ook nog steeds recht op de medewerkingvergoeding van €142 per ha.

3. Deelnemers aan de landbouwregeling hoeven over de vergoedingen als genoemd in lid 1 en 2 van dit artikel, geen BTW af te dragen. Voor degene die niet aan deze regeling deelnemen, zal op basis van de relevante delen van de BTW boekhouding die in het registratie formulier moet worden opgenomen worden gezorgd dat ze bij de eindafrekening een zelfde netto bedrag ontvangen.

4. Bevoorschotting ten opzichte van de eindafrekening vindt plaats uiterlijk drie weken nadat de agrarische ondernemer alle door hem per mail / sms aangemelde percelen heeft ondergewerkt, niet is geconstateerd dat op die percelen het contract niet volledig is nageleefd en heeft voldaan aan de op basis van artikel 4

onder d op hem rustende administratieve verplichtingen.

Overdracht van contract

7. Het ministerie van I&M is gerechtigd om na overleg met LTO haar contractsverplichtingen aan een derde partij over te dragen mits deze partij:
 - a. handelt in het belang van de luchtvaartveiligheid;
 - b. voldoende solvabel is om aan de contractverplichtingen te kunnen voldoen.

Eindafrekening

8. De medewerkingvergoeding is een vergoeding voor de gehele loopperiode. Indien niet over de gehele periode aan de voorwaarden wordt voldaan, wordt bij eindafrekening deze component b uit artikel 6 lid 1 over geen der jaren en hectaren toegekend.
9. Over de jaren waarover werd voldaan aan de verplichtingen als beschreven in artikel 1, zal in de eindafrekening de onkostenvergoeding conform artikel 6 lid 1 onder a altijd worden toegekend, dus ook indien niet over de gehele loopperiode aan de verplichtingen van artikel 1 is voldaan.

Geschillen

10. Op verzoek van één der partijen kan een arbitrage commissie worden geïnstalleerd. Deze zal bestaan uit drie personen. Eén op voordracht van de LTO namens de agrariërs, één op voordracht van het ministerie van IenM namens de luchtvaartsector. Deze beide tezamen dragen een derde voor aan beide partijen. De gezamenlijk voorgedragen derde dient een jurist te zijn met voldoende kennis met betrekking tot het verbintenissenrecht. De kosten voor arbitrage komen voor rekening van het ministerie van IenM, tenzij in de uitspraak daar gemotiveerd van wordt afgeweken.
11. Partijen dienen bij de instelling van de arbitrage commissie aan te geven of ze de uitspraak van de arbitragecommissie als bindend zullen accepteren.
12. Partijen behouden het recht om geschillen aan de rechter in het arrondissement Den Haag voor te leggen indien ze daar niet middels toepassing van artikel 12 expliciet van hebben afgezien. Op de overeenkomst is Nederlands recht van toepassing

Aanpassing c.q. beëindiging

13. Indien redelijkerwijs nakomen van de verplichting niet meer kan worden gevorderd bijvoorbeeld na in gebreke blijven van één der partijen kan ontbinding worden gevorderd. Op dat moment treden partijen in overleg over de financiële gevolgen.
14. 1. Bij gewijzigde of onvoorziene omstandigheden treden LTO en IenM met elkaar in overleg met als inzet het contract zodanig aan te passen dat deze alsnog recht doet aan het doel van deze overeenkomst. Van een dergelijke onvoorziene of gewijzigde omstandigheid is in elk geval, doch niet uitsluitend, sprake indien zou blijken dat ten gevolge van (een wijziging van) nationale regelgeving en/of het Gemeenschappelijke Europese landbouwbeleid en/of staatssteunrecht de overeengekomen financiële vergoeding uiteindelijk onverhoopt lager uitpakt of onvoorziene negatieve inkomenseffecten heeft voor de agrarische ondernemer, bijvoorbeeld omdat deze vergoeding vervolgens in mindering wordt gebracht op andere subsidies of toeslagrechten of onverhoopt moet worden teruggevorderd.

2. Voor het geval zich gewijzigde of onvoorziene omstandigheden voordoen als bedoeld in het eerste lid, spreken partijen het volgende af:

- a. Inzet van het overleg tussen LTO en lenM zal in elk geval zijn dat het contract zodanig wordt aangepast dat de vrijwillig geleverde dienst alsnog adequaat wordt vergoed, met inachtneming van de eventuele onbedoelde negatieve inkomenseffecten.
- b. Indien het overleg tussen LTO en lenM niet tot bevredigende resultaten leidt, kunnen partijen genoemd onder 1 of 2 ontbinding van de overeenkomst vorderen. Indien één der partijen niet akkoord gaat met de ontbinding, zal een arbitragecommissie als genoemd in artikel 11 of een rechter als genoemd in artikel 13 worden gevraagd te bevestigen dat sprake is van gewijzigde of onvoorziene omstandigheden als hiervoor genoemd, in welk geval ontbinding is toegestaan;
- c. Indien de overeenkomst op basis van gewijzigde of onvoorziene omstandigheden wordt ontbonden, heeft de agrarische ondernemer voor het geleden of te lijden financiële nadeel recht op compensatie door lenM voorzover dat de ontbinding niet aan de ondernemer is te wijten en EU-regels daar niet dwingend aan in de weg staan.

Ondertekening

Datum:

De Staat der Nederlanden, waarvan de zetel is gevestigd te Den Haag, te dezen vertegenwoordigd door de Minister van Infrastructuur en Milieu, namens deze,
de Directeur Luchtvaart, drs. E.A. Bien RC

.....

Agrarische ondernemer

Naam:

Straat:

Postcode:

Plaats:

Telnr:

Email:

Bankrekening:

BSN:

Handtekening:

Toelichting bij de overeenkomst versneld onderwerken graanresten

Doel

De partijen, verenigd in de Nederlandse Regiegroep Vogelaanvaringen (NRV), hebben middels het Convenant Reduceren risico vogelaanvaringen Schiphol afgesproken in het gebied rond de nationale luchthaven Schiphol het risico van botsingen tussen vliegtuigen en vogels jaarlijks te reduceren met daarbij specifiek aandacht voor risicovolle soorten. In het convenant is gekozen voor een viersporen aanpak waarbij alle partijen hun eigen verantwoordelijkheid nemen. In dat kader is discussie gevoerd over nut en noodzaak van de verschillende aspecten. De vraag of andere maatregelen (bijvoorbeeld beperken open water in de Haarlemmermeer, beperken aantal vliegbewegingen op Schiphol) niet effectiever zijn en meer recht zouden doen aan de verschillende verantwoordelijkheden zijn daarbij aan de orde geweest. De gekozen aanpak staat pas weer ter discussie bij de evaluatie van het convenant.

Een van de maatregelen is het reduceren van het aantal baankruisingen door risicovolle vogels. Door het beperken van het foerageren van ganzen in de directe nabijheid van de start- en landingsbanen. Uiteindelijk is besloten hiervoor een aanpak op basis van vrijwilligheid te kiezen omdat draagvlak bijdraagt aan een optimale naleving. Daarbij is het uitgangspunt dat er geen sprake is van vrijblijvendheid. Voor de concrete overeenkomsten betekent dat er sprake is van 6 jarige (of 5 jarige overeenkomsten voor zover het contract niet in 2012 kan worden gesloten) afspraken die betrekking hebben op alle percelen binnen een straal van 6 kilometer rond Schiphol waar in die periode graan op wordt geteeld. Deze straal is vertaald in een praktisch te hanteren grens: het gebied binnen de Haarlemmermeer dat is gelegen ten noordoosten van de Venneperweg.

Voor agrarische percelen binnen de Haarlemmermeer, ten noordoosten van de Venneperweg, (het werkingsgebied) wordt de betrokken agrarische ondernemers de mogelijkheid geboden om een overeenkomst te sluiten om tegen financiële vergoeding de graanresten op hun graanpercelen binnen 48 uur na de oogst onder te werken.

Na het oogsten van graan blijven er graankorrels achter op het land. Deze resten trekken overzomerende ganzen aan. Ganzen zijn vanwege het hoge eiwitgehalte van de graankorrels zelfs bereid om hiervoor verder te vliegen dan ze gewoonlijk doen tussen rust- en foerageergebied. De op de graanresten foeragerende ganzen in de omgeving van Schiphol kunnen hierdoor de start- en landingsbanen en de vliegpaden van naderende en vertrekkende vliegtuigen kruisen. Door de graanresten zo snel mogelijk na de oogst onder te werken, is deze voedselbron voor de ganzen niet meer beschikbaar en zullen de foerageervluchten op de graanresten afnemen. Hiervoor is het van belang dat zoveel mogelijk agrarische ondernemers, die graan verbouwen binnen het gedefinieerde gebied, de graanresten versneld onderwerken.

Er is bewust gekozen voor een vrijwillige regeling met een niet te gedetailleerde beschrijving van de voorwaarden. Dit doet recht aan de eigen betrokkenheid bij en verantwoordelijkheid voor het bijdragen aan de oplossing van dit vraagstuk van de agrarische ondernemer.

Toelichting artikelsgewijs

1. De verplichting wordt zoveel mogelijk effect gericht weergegeven. Dat biedt de agrariër de maximale vrijheid. Slechts het doel voor de luchtvaartveiligheid wordt benoemd. De agrarische ondernemer heeft daarbij de vrijheid om het op eigen manier te organiseren. Inzet is niet gedetailleerde beperkingen en verplichtingen op te nemen. Bij de hoogte van de vergoeding wordt wel expliciet rekening gehouden met de invloed van deze eis op de reguliere bedrijfsvoering. De agrarische ondernemer dient zijn kosten vergoed te krijgen. Aan hem wordt het overgelaten om door optimaal inspelen in de bedrijfsvoering de feitelijke kosten te verlagen. Een belangrijk deel van de vergoeding is gerelateerd aan het vergoeden van de gedeferde stro opbrengst. In de regeling is expliciet opgenomen dat het stro moet worden ondergewerkt. Hiermee wordt bereikt dat het direct verhakselen en onderwerken de gangbare praktijk wordt. Indien de mogelijkheid zou worden geboden om het stro toch te verkopen of ten eigen nutte aan te wenden neemt het risico van opzoeken van de marges ten einde het stro zo lang mogelijk te laten drogen toe. Daarom is er voor gekozen om die mogelijkheid niet te bieden en de ondernemer te verplichten zijn stro te hakselen.

De 48 uur gaan in op het moment dat de oogst van het perceel is afgerond. Uitgangspunt is dat een perceel volledig wordt geoogst op de dag dat er aan begonnen wordt. Mocht dat door omstandigheden niet mogelijk zijn, dan moet dat worden gemeld. De herstart van de oogst van een perceel vergt dan een aparte nieuwe melding. In beginsel moet voor elk deel van een perceel dat apart moet worden gemeld aan de verplichting van onderwerken binnen 48 uur worden voldaan. Er wordt bij de bepaling van de termijn van 48 uur geen uitzondering gemaakt voor zon- en feestdagen; het is aan de ondernemer om te bepalen of er voldoende voor hem werkbare uren binnen de 48 uur vallen.

De agrarische ondernemer kan er voor kiezen om een groenbemester in te zaaien na de oogst. In dat geval moet worden gekozen voor een niet ganzen aantrekkend gewas. In beginsel zijn kruisbloemigen daarvoor geschikt. Met ingang van 2013 zal jaarlijks zal na overleg met LTO een lijst van geschikte en ongeschikte soorten worden gepubliceerd. Soorten die op geen van beide lijsten staan mogen worden toegepast. Wel wordt de agrarische ondernemer gevraagd aan te geven welke soort dan wordt toegepast zodat kan worden gemonitord welk effect dat op ganzen heeft. De resultaten daarvan kunnen worden betrokken bij het opstellen van de nieuwe lijst.

Tevens wordt rekening gehouden met de mogelijkheid dat door weersomstandigheden het onderwerken niet tijdig kan plaatsvinden. In dit artikel wordt erkend dat er sprake kan zijn van overmacht door weersomstandigheden. Het laat echter onverlet dat binnen de kortst mogelijke termijn tot onderwerken moet worden overgegaan. Op deze wijze moet de periode dat het perceel aantrekkelijk is voor de ganzen zo kort mogelijk worden gehouden. Tevens wordt de vergoeding per hectare waar aanspraak op kan worden gedaan verlaagd.

Uitgangspunt is dat bij de keuze van het moment van oogsten en de inschattingen van de weerrisico's, de verplichtingen die voorkomen uit deze overeenkomst nadrukkelijk worden meegewogen.

2. Op grotere afstand van Schiphol is het risico kleiner dat ganzen die gaan foerageren het banenstelsel of verlengde daarvan kruizen op hoogtes waar vliegtuigen zich bevinden. Daarom wordt het gebied beperkt tot de nabijheid van de luchthaven. Er wordt gekozen voor een herkenbare grens zodat er geen halve percelen onder vallen.

Het is niet mogelijk om een vergoeding te krijgen voor percelen die buiten het werkingsgebied vallen. Een agrarische ondernemer die zowel binnen als buiten het werkingsgebied graanpercelen heeft, dient de oogstresten op alle percelen binnen het werkingsgebied binnen 48 uur onder te werken.

Het effect van de maatregel op het vlieggedrag van de ganzen wordt door de NRV gemonitord. Indien daartoe aanleiding is, kan worden besloten om het werkingsgebied uit te breiden. Zo'n uitbreiding zal er toe kunnen leiden dat een aangepaste overeenkomst aan de agrarische ondernemer wordt voorgelegd: er zal dus geen sprake zijn van een automatische verplichting tot verruiming van het werkingsgebied.

De overeenkomst kan worden aangegaan met ondernemers die grond exploiteren in het gebied. De eigendomssituatie is hierbij niet bepalend. Ook indien een ondernemer in de loop van de contractduur gronden binnen het werkingsgebied verwerft of pacht, heeft de overeenkomst daar betrekking op.

Indien een ondernemer reeds in het oogstseizoen 2012 wil starten met deelnemen aan de onderhavige regeling, is hij voor dat eerste seizoen niet verplicht met alle gronden deel te nemen. Achtergrond hiervan is dat de overeenkomst voor sommige ondernemers pas beschikbaar is gesteld nadat al met de oogst was gestart. Het is niet mogelijk om met terugwerkende kracht onder de regeling te vallen. Zelfs niet als het perceel zo recent is geoogst dat nog aan de eis van binnen 48 uur onderwerken voldaan zou kunnen worden.

Ook zal er in sommige gevallen sprake zijn van reeds gemaakte afspraken met stroafnemers, die moeten worden gerespecteerd. Daarbij kan het ook gaan om impliciete jarenlange afspraken waaraan de agrarische ondernemer zich redelijkerwijs niet kan onttrekken.

Voor het seizoen 2013 bestaat deze flexibiliteit niet meer, noch voor degene die voor dit oogstseizoen al instapt noch voor degene die daarna gaat deelnemen.

3. De in deze overeenkomst genoemde vergoeding (forfaitaire kosten + medewerkingvergoeding) heeft betrekking op de komende zes oogsten. Bij de berekening van de medewerkingvergoedingen is ook van deze periode uit gegaan.

Voor ondernemers die later aansluiten zal de periode dus korter zijn.

Er wordt een jaarlijkse evaluatie van de voorwaarden voorzien. Deze zal zich vooral richten op de praktische uitvoeringsaspecten als werkingmeldpunt, communicatie en administratieve eisen. IenM is verantwoordelijk voor de evaluatie en als er praktische zaken zijn die aangepast zouden moeten worden zal er eerst overleg met de LTO plaatsvinden. LTO zal ook in de gelegenheid worden gesteld input te leveren voor de evaluatie. In beginsel zullen aanpassingen van de overeenkomst plaatsvinden op basis van vrijwilligheid.

Door één moment van afloop van het contract te kiezen ontstaat er een goed moment om te evalueren op effectiviteit van de maatregel en nieuwe voorwaarden voor een vervolg periode te bespreken. Uitgangspunt van partijen is om deze overeenkomst onder vergelijkbare voorwaarden voor 6 jaar te continueren.

4. Om een adequate controle op het uitvoeren van de werkzaamheden mogelijk te maken, wordt een zo beperkt mogelijk aantal verplichtingen opgelegd.

Qua melding van de percelen die binnen het werkingsgebied vallen, wordt aangesloten bij de meldingen die aan de Dienst Regelingen moet worden gedaan. In principe kan elke agrarische ondernemer een kopie uitdraaien en opsturen naar het ministerie. Lukt dit door omstandigheden onverhoopt niet, dan is de ondernemer gehouden om een opgave te sturen naar het ministerie die in elk geval zoveel als mogelijk aansluit bij de meldingen als gedaan bij de Dienst Regelingen. Op het kaartmateriaal dat de ondernemer verstrekt aan het ministerie, moet in elk geval aan elk perceel een nummer zijn toegekend. Dit nummer moet worden doorgegeven bij de melding van werkzaamheden/activiteiten op het betreffende perceel, zodat het ministerie eenvoudig kan nagaan welk perceel het betreft.

Tijdig aanmelden van activiteiten is noodzakelijk om controle mogelijk te maken. De controle is nodig om ten behoeve van de accountantsverklaring de rechtmatigheid van de betaling te kunnen beoordelen.

Door e-mail, en sms expliciet te noemen als communicatiemedium ontstaat er eenvoudige en controleerbare manier van communiceren die ook bij controle achteraf of dispuut eenvoudig controleerbaar is.

Het meldpunt is bereikbaar onder:

SMS: 06 – 54395162 (alleen sms berichten, telefonische meldingen gelden niet)

E-mail: meldpuntgraan@minienm.nl

Adres:

Ministerie I&M

t.a.v. directie Luchtvaart, meldpunt graan

Postbus 20904

2500EX Den Haag

Iedere melding dient in elk geval de volgende gegevens te bevatten:

- De naam van de ondernemer
 - Het nummer van het perceel waar de melding betrekking op heeft, zoals aangegeven op het kaartmateriaal dat is verstrekt
 - De aard van de melding (start van de oogst, afronding oogst van een (deel van een) perceel, etc.)
- Indien de ondernemer niet kan aantonen dat er tijdig is gemeld en de melding op het meldpunt is aangekomen en er daardoor geen controle kan plaatsvinden neemt hij daarmee het risico dat er geen uitbetaling voor dat perceel kan plaatsvinden.

5. De mogelijkheid wordt geopend om de bepalingen in het contract te wijzigen indien er innovatieve minder kostbare methoden worden ontwikkeld die het doel op een vergelijkbare of betere manier kunnen dienen.

Op dit moment is nog niet te voorzien waar het exact om kan gaan. Met dit artikel wordt in ieder geval voorkomen dat nieuwe initiatieven worden belemmerd door deze overeenkomst.

Expliciet is opgenomen dat er dan ook nieuwe afspraken worden gemaakt over de vergoeding. In beginsel zal er sprake moeten zijn van een alternatief waarvan de kosten lager liggen. Het verschil zal in het eerste jaar toevallen als stimuleringspremie aan de agrariër. In de loop van de periode zal het bedrag worden afgebouwd. Uitgangspunt is dat de component voor de dienstverlening (de medewerkingvergoeding) niet zal worden afgebouwd.

6. Vergoedingen

Ten behoeve van de onderbouwing van de toe te kennen vergoeding is door het Landbouw Economisch Instituut (LEI) een studie uitgevoerd: 'Veilig landen en stijgen op Schiphol, Vergoedingsregeling graanteelt om ganzen te weren LEI rapport 2012-045'. Het LEI heeft om tot een eindvoorstel te komen ook aannames gedaan met betrekking tot het gemiddeld voorkomen van bepaalde omstandigheden. Op basis van dit rapport zijn besprekingen gevoerd tussen I&M en LTO om te komen tot een voorstel dat op voldoende draagvlak mag rekenen.

Aspect	Bandbreedte kosten
<i>Stro: lokale markt + gemiddeld 5 % stijging – waarde grondverbetering</i>	€411-€73
<i>Hakselen stro</i>	€38-€100
<i>Geen drijfmest</i>	€0-€75
<i>Aanschaf uitrijden kunstmest</i>	€0-€104
<i>Grondbewerking</i>	€0-€144
<i>Maaien groenbemester tegen zaadzetting / extra onkruid bestijding</i>	€0-€70
<i>Totaal</i>	€376-€831

De bedragen die hier genoemd zijn, vormen de totale bandbreedtes van de in het LEI rapport genoemde bedragen.

Deelnemers aan de landbouw regeling hoeven geen BTW af te dragen maar kunnen deze ook niet terug vragen over materialen, hulpstoffen, machines enzovoort. Op pagina 39 van de LEI-rapportage wordt aangegeven dat de genoemde bedragen inclusief 6% BTW zijn. Voor deelnemers aan de landbouwregeling behoeft geen BTW te worden toegevoegd aan de te bepalen vergoeding om tot een netto bedrag voor de deelnemers te komen. Uitgangspunt is dat degene die niet aan de landbouwregeling deelneemt een zelfde netto vergoeding ontvangt als iemand die daar wel aan deelneemt. Om te voorkomen dat jaarlijks een complexe berekening moet worden gemaakt en gezien de noodzaak dat de BTW-boekhouding een gedegen basis vormt, zal bij de eindafrekening worden vereffend. Concreet betekent dit dat ondernemers die niet deelnemen aan de landbouwregeling, over de vergoeding ook nog BTW zullen ontvangen waarbij wél rekening wordt gehouden met de BTW die componenten zij kunnen aftrekken zodat er geen netto voordeel ontstaat.

Stro voorstel van LEI was €373,90 . Hierbij was uitgegaan van de prijzen op de lokale markt en indexering van 5% per jaar. Omdat bleek dat er in de laatste drie jaar "minder meer (?)" was betaald ten opzichte van de prijzen in veiling Middenmeer. Gezien de lange looptijd is gekozen voor een ruimere vergoeding.

Duitse proeven tonen aan dat bij direct hakselen achter de maaidorser met hoger afmaaien van het graan de kosten slechts €38 bedragen. Bij een aparte werkgang kunnen deze oplopen tot €104.

In beginsel is het bij goed weer en goede planning mogelijk om drijfmest uit te rijden na het hakselen van het stro. Dat betekent dus dat er een vergoeding voor uitrijden drijfmest kan worden ontvangen. Bij slechtere omstandigheden en problemen bij de planning lopen de kosten op tot €75.

Indien drijfmest kan worden uitgereden, hoeft er ook geen extra kunstmest te worden aangeschaft en te worden

uitgereden en zijn er ook geen kosten daarvoor. Het LEI geeft aan dat de stroresten pas in het voorjaar gaan verteren waardoor op dat moment de stikstof voorraad in de bodem kritisch is. Het uitrijden van de eventueel benodigde mestgift kan dus in meerdere gevallen gecombineerd worden met een reguliere mestgift. Niet valt uit te sluiten dat door het niet uitrijden van drijfmest ook extra Kalium en Fosfaat wenselijk is. Het is aan de agrarische ondernemer om te bepalen wat de precieze effecten zijn. Bij het bepalen van de (on)mogelijkheden om daadwerkelijk de extra stikstof toe te dienen die nodig is om het stro te verteren is geen rekening gehouden met effecten van het (toekomstige) mestbeleid. De beïnvloeding daarvan en zorgen voor de juiste derogaties valt buiten de scope van deze overeenkomst. In de jaarlijkse evaluatie zal worden bekeken of de overeenkomst hierop voor de oogstjaren na 2012 nog moet worden aangepast.

Omdat het land sowieso zwart gemaakt moet worden, is er geen sprake van extra kosten als er wordt geploegd in eigen beheer. Door de arbeidspiek zal inschakelen van de loonwerker echter soms onvermijdelijk zijn terwijl dat zonder de eisen in eigenbeheer gedaan kon worden. In de praktijk zal er niet altijd 2 keer worden gecultiveerd. Als er drijfmest wordt uitgereden dan wordt hiermee gelijk de eerste cultivator bewerking uitgevoerd en zullen de meerkosten bij uitvoering in eigenbeheer marginaal zijn.

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen ploegen of groenbemester inzaaien. De effecten op onkruidbestrijding kunnen daardoor uiteenlopen van €0 als er bij een groenbemester geen risico is van zaadzetting en dus geen noodzaak tot extra maaien. Terwijl bij ploegen een extra ronde onkruidbestrijding regelmatig noodzakelijk zal zijn.

In onderling overleg hebben I&M besloten om een vergoeding voor te leggen aan de agrarische ondernemers waarbij geen sprake is van een gedetailleerde kosten opbouw maar van een splitsing in een onkosten- en een medewerkingvergoeding.

De onkosten vergoeding is gesteld op €711 en de medewerkingvergoeding op €142.

- De totale vergoeding van €853 is zodanig dat zelfs bij relatief ongunstige omstandigheden de agrarische ondernemer er niet bij inschiet;
- In de LEI rapportage wordt aangegeven dat van de EU een overheidsinstantie niet meer dan 20% mag betalen bovenop een basisvergoeding voor geleverde maatschappelijke diensten omdat er anders sprake is van staatsteun aan agrariërs.
- IenM en LTO verwachten met deze bedragen dan ook geen problemen ten aanzien van staatsteun zeker omdat er geen aparte bedragen voor de administratieve lasten in de vergoeding zijn opgenomen en dus zo nodig richting EU verdedigd kan worden dat ten minste een deel van de medewerkingvergoeding aan deze kosten componenten moet worden besteed. IenM zal de onderhavige regeling nog wel ter goedkeuring voorleggen aan de Europese Commissie.

Indien een beroep moet worden gedaan op de slecht weer uitzondering zal niet de volledige onkosten vergoeding worden uitbetaald. Dit is enerzijds een prikkel voor de agrarische ondernemer om voldoende rekening te houden met de activiteiten die nog na de oogst moeten plaatsvinden, anderzijds doet het recht aan het feit dat er voor de luchtvaartveiligheid een geringere dienst wordt geleverd. Voor deze afwijking van de basis voorwaarde geldt dat het recht op de medewerkingvergoeding wordt gehandhaafd.

De betalingstermijn wordt expliciet op drie weken gesteld. De termijn begint te lopen vanaf het moment dat volledig aan alle voorwaarden inclusief administratieve verplichtingen is voldaan.

Er is sprake van een zesjarig contract. Conform de eisen die gelden ten aanzien van subsidie zal na afloop van het contract een eindafrekening plaatsvinden. In formele zin is er derhalve sprake van een bevoorschotting ten opzichte van de eindafrekening. In de praktijk zal elk jaar het volledige bedrag waarop dat jaar recht is ontstaan, worden afgerekend.

Als een beroep op overmacht wordt gedaan of er sprake is van andere lopende discussies wordt betaling in beginsel opgeschort tot na afronding van die discussie. IenM heeft de mogelijkheid om daar naar redelijkheid en billijkheid van af te wijken zonder dat daarmee vooruit wordt gelopen op de afronding van de procedure.

Overdracht van contract

7. Het ministerie van IenM heeft voor de eerste jaren de financiering op zich genomen. Het is echter de intentie om de kosten bij de sector neer te leggen. Om dat mogelijk te maken zou Schiphof de contractpartner

moeten worden.

In het contract wordt vastgelegd dat lenM zich moet overtuigen van voldoende solvabiliteit van de partner die het overneemt. Mochten er onverwacht toch betalingsproblemen ontstaan met de nieuwe partner, dan betekent dit dat lenM zich blijkbaar niet aan dit artikel heeft gehouden, op basis waarvan lenM daarop kan worden aangesproken.

Door vast te leggen dat lenM het recht heeft om het contract over te dragen, wordt voorkomen dat op dat moment alle contracten opnieuw onderhandeld moeten worden.

Onvoorzien omstandigheden

8. Er is sprake van een meerjarige verplichting. Daarom dient voorkomen te worden dat deze feitelijk eenzijdig zonder gevolgen kan worden beëindigd.

9. In dit artikel is de medewerkingvergoeding in feite gekoppeld aan de medewerking gedurende de gehele loopperiode van het contract. Tussentijds beëindigen betekent dat de ondernemer zicht feitelijk geen betrouwbare partner heeft getoond. Concrete gevolg hiervan is dat met terugwerkende kracht het recht op de medewerkingvergoeding komt te vervallen. Eventuele reeds uitbetaalde medewerkingvergoedingen worden in dat geval teruggevorderd.

Wel behoudt de agrariër recht op de onkostenvergoeding hiermee wordt voldoende recht gedaan aan de wel geleverde diensten inde voorgaande jaren. Door deze systematiek ontstaat er een groeiende prikkel om de overeenkomst niet op te zeggen. Hierdoor is er zeker geen sprake meer van vrijblijvendheid. Dat is van belang mochten de omstandigheden op de markt veranderen,

Geschillen

10, 11, 12

Deze artikelen vormen te samen een beschrijving van een systeem om geschillen te beslechten op een praktische manier waarbij inhoudelijk deskundigen een belangrijke rol kunnen spelen. De basis is een poging er samen uit te komen. Verwacht mag worden dat eventuele geschillen vaak een bredere werking zullen hebben dan de relatie tussen lenM en één individuele agrariër. Daarbij wordt gedacht aan interpretatie van overmacht door weersomstandigheden of een beroep op onvoorziene omstandigheden. Daarom wordt de vertegenwoordiger voor een geschillencommissie uit de kring van de agrariërs neergelegd bij de LTO.

De gang naar de rechter wordt evenwel niet geblokkeerd.

13

Op basis van dit artikel wordt ontbinding expliciet mogelijk gemaakt. Indien beide partijen het er over eens zijn dan kan dat natuurlijk altijd maar hiermee wordt ook aan de geschillencommissie of de rechter de mogelijkheid geboden om bij een geschil tot ontbinding over te gaan. Daarbij wordt in algemene termen gedefinieerd dat er sprake kan zijn van toekenning van een vergoeding. Dit om te voorkomen dat een partij ten onrechte met gemaakte kosten blijft zitten.

14

In dit artikel wordt benadrukt dat de (inschatting van de betekenis van de) huidige wet- en regelgeving bepalend is voor het formuleren van de artikelen van deze overeenkomst. Niemand kan in de toekomst kijken. Daarom is het praktisch onmogelijk om alle theoretisch mogelijke scenario's de revue te laten passeren. Gelet daarop hebben lenM en LTO afgesproken dat zij met elkaar opnieuw in overleg zullen treden op het moment dat zich een gewijzigde of onvoorziene omstandigheid voordoet die voor de agrarische ondernemer negatieve gevolgen heeft. Daarbij valt onder meer te denken aan negatieve gevolgen van het Europese Gemeenschappelijke Landbouwbeleid en de daaruit voortvloeiende toeslagrechten voor de afgesproken vergoeding en *vice versa* (dus: negatieve gevolgen van de vergoeding voor de toeslagrechten) en het onverhoopt aan de orde zijn van onrechtmatige staatssteun. Insteek van het overleg tussen lenM en LTO zal in dat geval zijn dat de overeenkomst dusdanig wordt aangepast dat de agrarisch ondernemer volledig voor dit nadeel wordt gecompenseerd. Is

aanpassing van de overeenkomst niet mogelijk, dan kan deze worden ontbonden, in welk geval de ondernemer eveneens recht heeft op compensatie door lenM voor het geleden of te lijden financiële nadeel. Dit beginsel lijdt evenwel uitzondering indien het voor lenM op basis van EU recht is verboden om dergelijke compensatie toe te kennen.

Wat betreft het risico dat ten gevolge van de onderhavige regeling wordt gekort op toeslagrechten, kan nog het volgende worden opgemerkt. lenM en LTO hebben op dit moment niet de verwachting dat de dienst waarvan hier sprake is, strijdig is met de (Europeesrechtelijke) regelgeving die van toepassing is op toeslagrechten. Zo wordt hier niet betaald voor een dienst die op basis van één van de 18 toepasselijke EU verordeningen al als verplicht wordt voorgeschreven. Gelet daarop wordt het onnodig geacht om nader diepgaand onderzoek te verrichten naar eventuele juridische noviteiten om onlogische relaties te creëren. Wel zal lenM hierover nog contact zoeken met Dienst Regelingen teneinde een en ander af te stemmen. Mocht evenwel blijken dat de onderhavige regeling toch negatieve gevolgen heeft voor de toeslagrechten – of er anderszins negatieve invloeden zijn – dan zal de ondernemer daarvoor in beginsel worden gecompenseerd. Dit is echter anders indien EU-regels dat zouden verbieden. Ook het ministerie is namelijk gebonden aan de EU-regels. Indien zou worden vastgelegd dat het ministerie elke verandering in het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) volledig teniet zou doen door private overeenkomsten, ontstaat het risico dat het ministerie zich zou verplichten tot een onrechtmatige daad.

In de overeenkomst kan daarom niet verder worden gekomen dan tot het zo concreet mogelijk vastleggen van de intenties en uitgangspunten die bij concrete situaties een rol zullen spelen, als hiervoor genoemd.

In het artikel wordt daarom als uitgangspunt vastgelegd dat LTO en lenM zich maximaal zullen inspannen om de bestaande systematiek te handhaven: de vrijwillig geleverde diensten dienen adequaat vergoed te worden, met inachtneming van eventuele onvoorziene negatieve inkomenseffecten die de regeling tot gevolg heeft. Adequaat betekent alle extra kosten ten opzichte van de eisen die aan de bedrijfsvoering worden gesteld op basis van wet en regelgeving. Daarnaast is het gewenst om de ondernemer te belonen voor de geleverde onverplichte inspanning.

Door deze uitgangspunten expliciet in de overeenkomst vast te leggen worden ze ook het handvat dat een arbitrage commissie of rechter zal moeten benutten in een concrete case. Niet een eventueel gewijzigde politiek/bestuurlijke situatie maar de juridische mogelijkheden worden daardoor bepalend bij een claim voor vergoeding van historische of toekomstige kosten van een ondernemer.

LTO en lenM zullen zich maximaal inspannen om bij gewijzigde omstandigheden tot overeenstemming te komen over aanpassing van de regeling, dusdanig dat deze zoveel als mogelijk overeenstemt met (de uitgangspunten van) de onderhavige regeling. Dit zal vervolgens resulteren in een voorstel voor een nieuwe regeling aan de ondernemer. Niet valt echter uit te sluiten dat dit nieuwe voorstel voor de individuele ondernemer onvoldoende rekening houdt met zijn specifieke omstandigheden. Voorgestelde wijzigingen zullen dan ook altijd voldoende argument vormen voor een beëindiging van de overeenkomst door de agrariër. Beëindiging op deze grond mag op geen enkele wijze nadeel hebben voor de ondernemer. Zo zal er geen korting plaatsvinden op de medewerkingvergoeding over de jaren waaraan de overeenkomst werd deelgenomen. Ook komen investeringen die redelijkerwijs zijn gedaan op basis van een afschrijving over de hele periode voor vergoeding in aanmerking.